

2019-03-07

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr KFKS 2018/1207

Kommunstyrelsen

Förebyggande insatser för att förbättra hälsan hos personer med funktionsvariation

Motion den 13 december 2018 av Andreas Falk, Majvie Svärd och Gunnel Nyman Gräff, Socialdemokraterna

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslår att kommunfullmäktige avslår förslagen i motionen eftersom det redan finns ett pågående aktivt hälsoarbete för personer med funktionsnedsättning.

Sammanfattning av ärendet

I motionen föreslås att Nacka arbetar aktivt med förebyggande insatser för att förbättra hälsan för personer med funktionsvariation.

Omsorgsenhetens bedömning är att det redan idag bedrivs ett kontinuerligt arbete kring att förbättra hälsovanorna för denna målgrupp, både av omsorgsenheten samt av utförare/anordnare. Därutöver är hälsofrämjande insatser något som till stor del åläggs Region Stockholm (före detta landstinget), som är en annan huvudman.

Förslagen i motionen

Motionärerna anser att det inom Nacka kommun än så länge finns lite av förebyggande insatser kring hälsovanor till gruppen med funktionsvariation. De saknas långsiktigt och strategiskt arbete med tydlig styrning.

Motionärerna lägger följande förslag:

1. Att Nacka tar fram en handlingsplan med åtgärder för att arbeta med förbättrade hälsovanor hos personer med funktionsvariation
2. Att påbörja utbildning av personal inom socialtjänsten som arbetar med funktionsvariation i hälsosamma levnadsvanor
3. Att påbörja arbetet med att ta fram individuella hälsoplaner för personer med funktionsvariation inom kommunens verksamheter och de verksamheter som kommunen har avtal med.

Enhetens utredning och bedömning

Omsorgsenhetens bedömning är att frågan om förebyggande insatser för att förbättra hälsan för personer med funktionsnedsättning är viktig. Det finns idag ett pågående arbete kring hälsofrämjande insatser för personer med funktionsnedsättning.

Inom omsorgsenheten pågår ett införande av utredningsmetoden Individens behov i centrum (IBIC) för insatser både enligt socialtjänstlagen och lag om stöd och service till vissa funktionshindrade. IBIC tar hänsyn till personens alla livsområden, och innefattar

då också hälsan i den enskildes vardag. Syftet med IBIC är att stärka individens delaktighet och tydliggöra hur insatsen ska utformas. Med IBIC kommer hela processen från utformning av genomförandeplan till uppföljning av behov och mål att förenklas. I varje livsområde för den enskilde personen blir det möjligt att upprätta specifika delmål, även när det gäller den enskildes hälsa.

Under år 2018 hade omsorgsenheten fokus på hälsa och hälsosamma levnadsvanor för personer med funktionsnedsättningar. Satsningen leddes av medicinsk ansvarig sjuksköterska (MAS) och riktades såväl till anordnare/utförare som till medarbetare på omsorgsenheten.

Målgrupp LSS

Under 2018 inledde omsorgsenheten en upphandling av drift av bostäder med särskild service för vuxna enligt LSS. I upphandlingen har hälsofrågan lyfts och det har ställts nya specifika krav gällande hur utförarna ska arbeta mer aktivt kring hälsoperspektivet.

Utförarna/anordnarna fick under 2018 svara på frågor gällande sitt hälsofrämjande arbete. Avtalsuppföljningsenkäten, som genomfördes under november 2018, visade på följande svarsresultat gällande hälsofrämjande insatser:

- 91 procent av utförare av daglig verksamhet enligt LSS och 100 procent av utförare av bostad med särskild service för vuxna LSS uppgav att de arbetar med fysisk aktivitet dagligen
- 96 procent av utförare av daglig verksamhet enligt LSS och 100 procent av bostad med särskild service för vuxna LSS uppgav att de arbetar med hälsosamma matvanor dagligen
- 100 procent av korttidsvistelse LSS utförarna uppgav att de erbjuder fysisk aktivitet dagligen 94 procent arbetar med hälsosammare matvanor dagligen.

Därutöver är hälsofrämjande insatser något till stor del åläggs Region Stockholm (före detta landstinget), som är en annan huvudman. Personer som tillhör LSS personkrets har rätt att ansöka om rådgivning och personligt stöd via regionen, för att därigenom få stöd av bland annat specialiserad habilitering samt dietist.

Målgrupp socialpsykiatri (SoL)

Det finns ett utbud av hälsofrämjande aktiviteter för personer med psykisk funktionsnedsättning. Omsorgsenheten beviljar boendestöd när det finns ett behov av fysisk aktivitet, ofta i form av promenader men också för träning.

Utförarna inom bostad med särskild service enligt SoL arbetar till en viss del med dagliga fysiska aktiviteter och till stor del med hälsosamma matvanor.

Avtalsuppföljningsenkäten gav följande svar:

- 50 procent av utförare socialpsykiatrins boenden, enligt socialtjänstlagen, uppgav att de erbjuder fysisk aktivitet dagligen, 100 procent uppgav att de arbetar med hälsosamma matvanor dagligen.

Kommunens träfflokaler för personer med psykisk funktionsnedsättning har i uppdrag att arbeta hälsofrämjande. Målgruppen har en begränsande ekonomi vilket medför

minskade möjligheter till god kosthållning samt daglig motion. Omsorgsenheten stödjer därför träfflokalernas aktiviteter genom statsbidrag (Uppdrag psykisk hälsa).

Träfflokalernas aktiviteter bestäms av deltagarna och varierar efter önskemål. I dagsläget ingår aktiviteter så som träning på Friskis och Svettis, simning, promenader samt lättgymna. Därutöver anordnas en studiecirkel med inriktning hälsa, där gruppen pratar om vad som leder till ett bättre mående såväl fysiskt som psykiskt. I gruppen unga vuxna 18–35 år arbetar man fokus på vegansk mat.

Sammanfattande bedömning

Socialnämndens bedömning är att det redan idag bedrivs ett kontinuerligt arbete kring att förbättra hälsovanorna för våra kunder. Ansvariga utförare/anordnare har utbildats av omsorgsenheten gällande vikten av hälsovanor. Det har också framkommit att utförarna i stor utsträckning aktivt arbetar med fysisk aktivitet och hälsosam mathållning i sina verksamheter. Vidare införs IBIC som utredningsinstrument, vilket ytterligare kommer att belysa hälsoperspektivet genom att genomförandeplanerna blir mer fokuserade på enskildas delbehov och -mål så som bland annat hälsa.

Därutöver är hälsofrämjande insatser något som till stor del åläggs Region Stockholm (före detta landstinget), som är en annan huvudman. Personer som tillhör LSS personkrets har rätt att via regionen ansöka om rådgivning och personligt stöd, för att därigenom få stöd av bland annat specialiserad habilitering och dietist.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget till beslut innebär inga ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Förslaget till beslut innebär inga konsekvenser för barn.

Handlingar i ärendet

Motion från Socialdemokraterna i Nacka. Förebyggande insatser för att förbättra hälsan hos personer med funktionsvariation, 2018-12-13.

Anne-Lie Söderlund
Social- och äldredirektör
Stadsledningskontoret

Camilla Rosér
Planerare/utvecklare
Omsorgsenheten